תוספתא · דפוס וילנא · סדר טהרות

תוספתא נגעים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספתא נגעים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספתא-נגעים/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 6
פרק ג 8
פרק ד 10
פרק ה 11
פרק ו 13
פרק ז 15
פרק ח 17
פרק ט 19

פרק א

א אמר רבי יוסי שאל יהושע בנו של רבי עקיבה את רבי עקיבה אמר לו מפני מה אמרו מראות נגעים שנים שהן ארבעה אמר לו ואלא מה יאמרו א"ל יאמרו מקרום ביצה ולמעלה טמא. אמר לו ללמד שמצטרפין זה עם זה. אמר לו יאמרו מקרום ביצה ולמעלה טמא ומצטרפין זה עם זה. א"ל ללמדך שאם אינו בקי בהן ובשמותיהן לא יראה את הנגעים. ראב"י אומר משם רבי חנניא בן חכינאי שאמר משום ר"ע מנין אתה אומר כהן שהוא בקי בנגעים ולא בנתקים ובנתקים ולא בקרחות באדם ולא בנגעי בגדים ולא בבתים במראה ראשון ולא במראה שני במראה שני ולא במראה שלישי לא יראה את הנגעים עד שיהא בקי בהן ובשמותיהן ת"ל (ויקרא י"ד:נ"ד-נ"ו) זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק ולצרעת הבגד ולבית ולשאת ולספחת ולבהרת ולהורות א"ר נתן לא שיהא ר"ע אומר של סיד דיהא הימנו אלא של שאת דוהא הימנו. שאי אפשר לפסיון שיטמא בתחלה. אבל אפשר לפסיון שיטמא בן יומו. כיצד צד בהרת ובה סימני טומאה החליטו והלכו להן סימני טומאה ובא לו אצל הכהן ופטרו ואחר כך נולד לו פסיון זה הוא פסיון שהוא מטמא בן יומו.

ב ארבע מראות שעור ובשר נטמא בהן. ובהן השחין והמכוה והקרחת והגבחת מטמאין בהן. הפסיון מטמא אע"פ שאינו מאותו מראה אלא ממראה אחד ובלבד שיהא מארבע מראות. המחיה מטמא בכל מראה אפילו לבנה בשחור ושחורה בלבן. ושער לבן מטמא בכל מראה לבן ואפילו במראה סיבות ששער לבן והנתקין מטמא בכל אפילו לבנים בשחור ושחורים בלבן. ומטמאין בשיעור צהוב דק שמראיו כתבנית הזהב.

ג הבגדים והעורות מטמאין בירקרק שבירוקין ובאדמדם שבאדומים. ואיזה הוא הירקרק שבירוקין. ר"א אומר כשעוה וכקורמן. סומכוס אומר ככנף טואס וכחוץ של דקלי. ואיזה הוא אדמדם שבאדומים כזהורית יפה שבים והפסיון שלהם כיוצא בהן ואין בהם מראה פתיך מראה גבוה שבהן כמראה צל בחמה. מראה עמוק שבהן כמראה חמה בצל.

ד ר' ישמעאל אומר מראות נגעים ששה עשר. ר' חנניא סגן הכהנים אומר מראות נגעים שנים עשר. ר' דוסא בן הרכינס אומר מראות נגעים שנים וששה. עקביא בן מהללאל אומר מראות נגעים שבעים ושנים.

ה מי שנסמית אחת מעיניו אינו רשאי לדין שנאמר (ויקרא י"ג:י"ב) לכל מראה עיני ואומר (דברים כ"א:ה') ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע מקיש ריבים לנגעים מה נגעים לכל מראה עיני הכהן אף ריבים לכל מראה עיני הכהן. בית האפל וחלונותיו מגופות

מפתחין לאותן חלונות ורואין את נגעו. סדין המקומט מפשטין את קומטיו ורואין את נגעיו. נראית הנגע בחדרין או בסדקין אין נזקק לו. סילקו הרי הוא כקמוט שנפשט. וכבית הסתרים שנתגלה. כאורגת בעומדין לשתי דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר כטווה לשמאלית. אמר רבי נראין דברי ר' מאיר בימין ודברי רבי יהודה בשמאל. כשם שנראה לנגעו כך נראה לתגלחתו שנאמר (ויקרא י״ד:ט׳) והתגלח ונאמר (שם) גבות עיניו מה גבות עיניו במראה ולא בבית הסתרים אף כל שערו שנראה פרט לבית הסתרים.

ו כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו דברי רבי מאיר וחכ"א אף לא נגעי ביתו בגדיו וקרוביו כל הנדרים אדם מתיר חוץ מנדרי עצמו. רבי יהודה אומר אף לא נדרי אשתו וחכמים אומרים צריך שיאמר בינו לבינה והלא נדרים הן אלא שבינה לבין אחרים. ורואה הוא קדשיו ומעשרותיו של עצמו ונשאל הוא על הטהרות ועל הטומאות של עצמו.

ז אין דנין שני דינין כאחד ואפילו נואף ונואפת אלא דנין את הראשון ואחר כך דנין את השני. ואין נמנין על שני דברים כאחד. ואין שואלין ב' דינים כאחד אלא נמנין על הראשון ואח"כ נמנין על השני נשאלין על הראשונה ואח"כ נשאלין על השניה.

ח אין משקין שתי סוטות כאחד שלא יהא לבה גס בחברתה ורבי יהודה אומר לא מן השם הוא זה אלא משום שנא' (במדבר ו׳:ט״ז) והקריב אותה הכהן אחת הוא מקריב ואין מקריב שתים.

ט אין שורפין שתי פרות בבת אחת משנעשית אפר מביא אחרת ושורף על גבה ואינו חושש. ואין עורפין שתי עגלות כאחת ורבי אליעזר אומר אם היתה מדה מכוונת בין שתיהן שתיהן מביאות שתי עגלות. ואין עושין ג' עיירות הנדחות בארץ ישראל שלא להחריב את ערי ישראל אבל עושין אחת או שתים. אנשי עיר הנדחת אין דנין שנים מהם כאחד אלא דנין את הראשון ואחר כך דנין את השני.

י לעולם אין הכהן רשאי לטמאו עד שיהיו עיניו בו ובעור הבשר שחוצה לו עודה מסגירו או פוטרו נולד בו נגע אחר הרי זה נזקק לו ואם משהסגירו נולד לו נגע אחר אין נזקק לו לטומאה ולטהרה אלא עד סוף שבוע. הלך נגעו אפילו לאחר שלש שנים הרי הוא בטומאתו עד שיאמר לו כהן טהור הוא.

יא נאמן הכהן לומר נגע זה פשה נגע זה לא פשה. אם בהרת קדמה את שער לבן ואם שער לבן קדם את הבהרת. ונאמן הוא על נגעי כהן שראהו בתחלה נזקק לו בסוף שבוע ראשון.

יב ראהו בסוף ראשון נזקק לו בסוף שבוע שני. נזקק לו בסוף שבוע שני נזקק לו בסוף שבוע שלישי. מת או שחלה. כהן אחר נזקק לו ולא יאמר לו לך ושוב אלא נזקק לו מיד.

כהן שטימא את הטהור וטיהר את הטמא ונזקק לו בסוף שבוע אע"פ שטימא את הטמא וטיהר את הטהור לא עשה כלום. לענין טומאה הוא אומר טמא הוא וטמאו הכהן. לענין טהרה הוא אומר טהור הוא וטהרו הכהן. וזה אחד מן הדברים שעליהן עלה הלל מבבל.

פרק ב

א יש בשער לבן שאינו בשער צהוב ויש בשער צהוב שאין בשער לבן שער לבן לא הציל שער אחר מידו מה שאין כן בשער צהוב. יש בשער צהוב יפה כחו במקומו ליטמא בכל מראה מה שאין כן בשער. היו בו שתי שערות ושופעות חוצה לו טמא. היו חוצה לו ושופעות לתוכו טהור. אמר ר' מאיר שלא יהא בני אדם מרומין שבגולש הם נידונין אלא אם הידהא שער לבן טמא ואין הלבן טהור. שאלו תלמידיו את רבי יוסי בהרת ובה שער שחור חוששני שמא מיעט את מקום הבגדים מכגריס. אמרו לו לא אם אמרת בשער לבן שהוא סימן טומאה תאמר בשער שחור שאין סימן טומאה. אמר להן הרי שיש בו עשר שערות לבנות כלום הן סימני טומאה אלא שתים חוששנו למותר שמא מיעט את מקום הבהרת מכגריס אמרו לו לא אם אמרת בשער לבן שהוא מין טומאה תאמר בשער שחור שאינו מין טומאה אמר להם אף שער שחור סוף שבהרת הופכתו שהוא מין הטומאה.

ב בהרת וחוט יוצא הימנה שתי בהרות וחוט יוצא מזו לזו אם יש בו רוחב שתי שערות זוקקין ליטמא בשער לבן ובפסיון אבל למחיה אינו מצרפן עד שיהא רוחב כגריס. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר כשם שאינו מצרפן ליטמא במחיה עד שיהא בו רוחב כגריס כך אין נזקקין ליטמא בשער לבן ובפסיון עד שיהא בו רוחב כגריס.

ג שתי בהרות וחוט של מחיה ביניהן נפרץ מכאן מקום שערה אחת ומכאן מקום שערה אחת טמא משום פסיון וטמא משום מחיה. בהרת שטהרה מתוך החלט מחיה ושער לבן מתוך פסיון מתוך הסגר אינו משמשת את הסגור אבל עלו לו ליטמא בשער לבן והפסיון הבא אחר הנגע. בהרת אחד הפטור כנסה ופשתה או פשתה וכנסה. נשתנית מן השלג לסיד ומן הסיד לשלג הרי זו כמו שהיה. בהרת כגריס ופשתה כחצי גריס והלך מן האום כחצי גריס. ר"ע אומר תראה בתחלה וחכמים מטהרין בהרת כגריס ופשתה כגריס ועוד והלך מן האום כחצי גריס ר"ע מטמא וחכ"א תראה כתחלה.

ד בהרת כחצי גריס ובה שתי שערות נולדה בהרת כחצי גריס ובה שתי שערות הרי זה להחליט טעה ואין ידוע אלו שהפכו ואלו שקדמו טהור. ואם משהחליטו טעה ואין ידוע אלו שהפכו ואלו שקדמו טמא. נשרו בו שתים טמא ושלש טהור. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר ספק בהרת קדמה את השער לבן ספק שער לבן קדמה את הבהרת

הואיל וספק נגעים להקל טהור. בהרת ובה מחיה פחותה מכעדשה. רבי מאיר אומר יסגיר וחכמים אומרים אין נזקקין לו. רבתה בהרת יסגיר ונתמעטה טהורה רבתה מחיה טהורה ונתמעטה טהורה. רבתה מחיה טמאה נתמעטה ר"מ מטמא שהנגע פושה לתוכה וחכמים מטהרין שאין הנגע פושה לתוכה. בהרת כגריס ומחיה כעדשה מקפתה וחוץ למחיה בהרת ונתמעטה מחיה זו ונעשתה בהרת. רבן גמליאל אומר אם מבפנים נתמעט הפנימית להחליט והחיצונה להסגיר מבחוץ הפנימית להסגיר והחיצונה טהור. ר"ע אומר בין כך ובין כך הפנימית להסגיר והחיצונה טהורה. אם משום הפסיון אין חוששין לפנימית שאין הנגע פושה לתוך הנגע אם משום הפסיון אין חוששין לחיצונה שהבהרת בתוכה. אמר רבי שמעון אימתי דברי ר' עקיבה בזמן שהיה כעדשה מכוונת יתירה מכעדשה ונתמעט מותר זה ונעשה הבהרת אם מבפנים נתמעט שניהן להחליט הפנימית משום שפשת והחיצונה משום מחייתה מבחוץ הפנימית להסגיר אמר רבי יוסי אלו דברי ר' חנניא בן גמליאל. אבל אמורני בשתיהן שהחיצונה טהורה שאני רואה את הבהרת כאילו השחין במקום מחיה.

ה כ"ד ראשי אברים באדם ואין מטמאין משום מחיה ואם מקומן יושב כגריס הרי אלו מטמאין כגריס. ר' אליעזר אומר המסמרת והיבלת והתלתלין אינן מטמאין משום מחיה. ואם היה מקומן יושב כגריס הרי אלו מיטמאים כגריס. ר' יוסי ברבי יהודה אומר היתה בהרת סמוכה לראש לעין ולאוזן ולחוטם ולפה טהור שנאמר (ויקרא יג) וראה הכהן את הנגע בעור הבשר שיהא כל חוצה לו בעור הבשר וראויה לפסיון. כגריס על ראש חוטמו שופע אילך אילך כגריס על כגריס על ראש אצבע שופע אילך ואילך טהור שנאמר וראהו כולו כאחת.

ו בהרת בכולו ובראשו בשר חי. בהרת ברגלו ובכלו בשר חי או שהיתה בו בהרת מלמעלה למטה כמין פסיקיא של בשר חוגרתו באמצע טהור שנאמר (ויקרא יג) ומחית בשר חי בשאת עד שתהא מחיה מבוצרת בתוך השאת האדום שבסופה נדון כבית הסתרים והקמט שנפשט הרי הוא כעור הבשר לכל דבר.

ז בהרת בעובד כוכבים עד שלא נתגייר ואחר כך נתגייר. בראש עד שלא העלה שער והעלה שער ומשהעלה שער נקרם בזקן עד שלא העלה שער והעלה שער ומשהעלה שער ניתק. בעור הבשר עד שלא העלה שחין ונעשה שחין ומשנעשה שחין נעשה מכוה בעור ובבשר עד שלא נעשה שחין ומשנעשה שחין צורבה טהור. רבי אליעזר בן יעקב אומר הואיל ותחלתו טמא וסופו טמא טמא. וחכמים אומרים תראה בתחלה.

ח היתה בהרת עד שלא נתגייר ומשנתגייר ונסמכה לה בהרת אחרת ראשונה אינה זוקקת לטמא בשער לבן ובפסיון ואינו מעכבת את הפריחה. כחצי גריס עד שלא נתגייר וכחצי גריס משנתגייר טהור.

פרק ג

א התולש סימני טומאה מתוך נגעו בין שתלש כולו ובין שתלש מקצתו בין עד שלא בא אצל הכהן ובין משבא אצל הכהן בין מתוך החלט ובין מתוך הסגר ובין מתוך הפטור הרי זה לוקה את הארבעים.

ב הקורע נגע מן הבגד והקולף נגע מן הבית ה"ז לוקה את הארבעים שנא' (דברים כ"ד:ח') השמר בנגע הצרעת לשמור מאד ולעשות. אבל נושא הוא במוט על כתפו ובסיב ברגלו ואם הלכה לה הלכה.

ג היו בו שתי שערות תלש אחת ונשר אחת טהור. היו שלש תלש אחת ונשרו שתים טהור שתים ונשרה אחת טמא. נתמעטה בהרתו מכגריס בין כך ובין כך טהור פתח בכולו בין כך ובין כך טהור.

ד היתה בו מום כעדשה כווה חציה והלך חציה טהור היתה יתירה כעדשה כווה מותר והלך כעדשה טהור. כעדשה והלך מותר טמא. נתמעטה בהרתו מכגריס בין כך ובין כך טהור. פרחה בכולו בין כך ובין כך טמא. א"ר יוסי בד"א בזמן שנעשה במותר זה בהרת ואם נעשה מותר זה שחין טהורה שאפילו בהרת כסלע ונסמך לה שחין טהורה. התחילתו מביא להן ראיות מפני מה עד שלא בא אצל הכהן טהור לא מפני שלא ראה הכהן סימני טומאה שבו אף תוך הסגרו והוא טהור עד שיראה הכהן סימני טומאה שבו אמרו לו יפה אמרת.

ה קצצה מתכוין ר"א אומר משיולד לו נגע אחר ויטמא וחכמים אומרים אין לזה טהרה עולמית. אמר רבי יהודה לא נחלקו רבי אליעזר וחכמים על שקצצה וקצץ עמה בשר חי שאין לזה טהרה עולמית ועל שקצצה ושייר הימנה כל שהוא שאם פרחה בכולו הרי הוא טהור על מה נחלקו על שקצצה מת שרבי אליעזר אומר אין לו טהרה עד שילדו לו נגע אחר ויטהר הימנה וחכ"א פרחה במקצתו טמא פרחה בכולו טהור.

ו מצורע מוסגר ימול ופטור מן הקרבן מוחלט ימול וחייב בקרבן. היתה בו בהרת כגריס מל הימנה כחצי גריס ובסוף שבוע נעשה כסלע ויראה כתחלה.

ז בהרת כגריס ובה מחיה כעדשה פרחה בכולו והניחה המחיה במקומה טמא. חזרו בו ראשי אברים טמא עד שתתמעט בהרת מכגריס. וכמה היא חזרת ראשי אברים רבי מאיר

אומר כל שהוא ורבי יוסי אומר כעדשה. אמר רבי מאיר וכי משום מחיה הן מטמאין והלא אין המחיה מטמא בראשי אברין אלא גזרת מלך היא אפילו בכל שהוא אמר רבי יוסי וכי משום ראשי אברין מטמאין והלא אם חזרה אמצעיתו טמא אלא כאן נאמר בשר חי ולהלן נאמר בשר חי מה בשר חי האמור להלן כעדשה אף בשר חי האמור כאן כעדשה.

ח שער לבן החוזר אחר פריחת החלוט מחיה שער לבן והפסיון או אחר פריחת הסגר טהור רבי יהושע מטמא אמר ר' יהושע שער לבן סימן טומאה והמחיה סימן טומאה מה מחיה חוזרת ומטמא אף שער לבן חוזר ומטמא. אמר לו רבי עקיבה מה מחיה חוזרת ומטמאה שכן היא מטמאה הפוכה ושלא הפוכה ונאמר בשער לבן שאין מטמא אלא הפוך ועוד שנאמר בשר בשר חי החוזר טמא ואין שער לבן חוזר טמא.

ט פרחה בכולו אבל לא בכחצי עדשה סמוך לראשו לזקן השחין והמכוה הקרח והמירק חזר הראש והזקן שנקרחו והשחין והמכוה והקרח נעשה צורבה וחיו ונתמלא מקומן בהרת רבי יעקב אומר הואיל ונסמכה טהרה לטהרה טהור וחכמים אומרים יראה כתחלה.

י שתי בהרות אחת טמאה ואחת טהורה פרחה מאליו לעור הבשר ולא מעור הבשר לתוכן טהור ור' נחמיה אומר כתחלה. פרחה מטמא לטהורה טהור ואם מטמאה לטמאה טמא. הבא בכולו לבן ובו מחיה עגולה או ארוכה הרי זה יסגיר. חזרו בו ראשי אברין הרי אלו כמות שהיו. וחכמים אומרים פרחו במקצתו טמא פרחה בכולו ובמחיה טהור.

יא שתי בהרות אחת מסוגרת ואחת מוחלטת אחת מסוגרת ואחת להסגיר ואחת להחליט אחת מוסגרת אחת מוחלטת אחת מסוגרת ואחת טהורה טעה ואינו יודע אי זו ראשונה ואי זו שניה טהור. אחת בהרת ואחת מוחלטת ואחת להחליט אחת להסגיר ואחת מוחלטת ואחת מסוגרת אחת מוחלטת ואחת טהורה טעה ואינו יודע אי זו ראשונה ואי זו שניה טמא.

יב השחין והמכוה שניהן סימן אחד ושניהן טומאה אחת למה נחלקו שאין מצטרפין נעשה מכוה בטלה מכוה את השחין וכחצי גריס מן המכוה אין מצטרפים זה עם זה. שחין נעשה מכוה בטלה מכוה את השחין ומכוה שנעשית שחין בטל שחין את המכוה. הרי הן לפניך ואין ידוע אם השחין אם המכוה קדמה טהור. השחין והמכוה והנתקין השחין והמכוה והקרחת והגבחת והשחין ועור הבשר אין זה עם זה אין פושין מזה לזה הסגירו בשחין ובסוף שבוע נעשה עור הבשר בעור הבשר ובסוף שבוע נעשה שחין יראה כתחלה.

פרק ד

א רבי עקיבה אומר שער צהוב הארוך טהור אלא שהוא מציל מיד שער צהוב דק והפסיון אחר הנתק ואיזה הוא סימנין ר' אליעזר בר' שמעון אומר הטמא בשער לבן טהור בשער צהוב טהור בשער לבן היו בו שתי שערות צומחות הרי אלו מצילות מכונסות ומפוזרות מבוצרות ושאינן מבוצרות אבל משיורת אינה מצלת אלא אם כן היתה מבוצרת. היו בו שתי שערות אחת צומחת ואחת מבוצרות הרי אלו מצילות ומפוזרות היו בו שתי שערות אחת צהובה ואחת צומחת נולד זוג לצהובה טמא לצומחת ולמשויירת טהור ואם מגלח את הנתק אפילו נזיר הרי זה מגלח תגלחתו בכל אדם ותגלחתו בכל דבר. הסגירו ולא גלחו הרי זה מוסגר.

ב נתק וחוט יוצא הימנו שני נתקין וחוט יוצא מזה לזה אם יש בו רוחב שערות זוקקין ליטמא בשער צהוב דק והפסיון להציל בצימוח אבל במשויר אינו מציל עד שיהא בו רוחב כגריס. רבי אליעזר בר' שמעון אומר כשם שאינו מציל במשוייר עד שיהא בו רוחב כגריס כך אין זוקקין לטמא בשער צהוב דק והפסיון להציל בצימוח עד שיהא בו רוחב כגריס.

ג נתק בתוך נתק מסגיר את הפנימי ופוטר את החיצון יהודה בן נקוסא אומר משם רבי שמעון כל נתק שהחליט שער צהוב דק והפסיון והלכו להן עלולין לשמש טומאה עולמית נתק כחצי גריס בראשו ובזקנו יסגיר עמד בו שבוע אחד נותן לו שבוע שני עמד בו שני שבועות אחר יפטור. נולד בו שער צהוב דק והפסיון טמא. נולד לו שער שחור או שנכנס שער שחור מן הצד טהור. הלך שער שחור מן הנתק והניח שער צהוב במקומו טהור ולא עוד שהוא טהור אלא שמציל מיד שער צהוב דק והפסיון הבאין אחר הנתק.

ד נתק כגריס בראשו ובזקנו בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני ונולד לו שער צהוב דק והפסיון טמא ונולד לו שער שחור או שנכנס שחור מן הצד טהור. הלך שער שחור והניח שער צהוב במקומו טהור ולא עוד שהוא טהור אלא שמציל מיד שער צהוב דק והפסיון הבאין אחר הנתק.

ה נתק כגריס בראשו ובזקנו בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני כנס שער שחור מן הצד טהור. חזר נתק טמא משום פסיון. נתק כגריס בראשו ובזקנו יסגיר נתק ראשו וזקנו כולו כאחד בין מתוך החליט בין מתוך הסגיר ובין מתוך הפטור פטור משם פרח אחר הפטור טמא משום פסיון. הבא כולו נתק בראשו ובזקנו יסגיר. עמד בו שבוע אחד נותן לו שבוע שני. עמד בו שני שבועות יפטור. אחר הפטור נולד לו שער צהוב דק טמא נולד לו שער שחור בין מן האמצע ובין מן הצד טהור הלך שער שחור והניח שער צהוב

במקומו טהור ולא עוד שהוא טהור אלא שמציל מיד שער צהוב הבא אחר הנתק הבא כולו נתק יסגיר בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני נולד לו שער צהוב דק טמא נולד לו שער שחור בין מן האמצע ובין מן הצד טהור הלך שער שחור והניח שער צהוב במקומו טהור ולא עוד שהוא טהור אלא שמציל מיד שער צהוב דק.

י הבא אחר הנתק הבא כולו נתק יסגיר בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני נולד לו שער שחור מן הצד טהור חזק הנתק טמא משום פסיון הבא כולו נתק בראשו ובזקנו יסגיר. שתי שערות צומחות אחת בראש ואחת בזקן שתי שערות צהובות אחת בראש ואחת בזקן אין מצטרפות.

יא הקרחת והגבחת שתיהן סימן אחת ושתיהן טומאה אחת ולמה נחלקו שאין מצטרפות זו עם זו ואי זו היא קרחת ואי זו היא גבחת מן הקדקוד ושופע לאחוריו זו היא קרחת מן הקדקוד ושופע לפניו זו היא גבחת המולישות שבראש ושבזקן.

יב זקן האשה זקן הסריס שלא העלו שיער הרי הן כעור הבשר לכל דבר משהעלו שער הרי הן כזקן לכל דבר.

יג הקרחת והגבחת והנתקין והגבחת והשחין והמכוה אין מצטרפין זה עם זה ואין פושין מזה לזה. נמצאת אומר הראש מטמא בחמשה מיני נגעים עד שלא העלה שער טמא משום עור הבשר העלה שער ונקרח טמא משום קרחה נתק טמא משום נתקין נעשה שחין טמא משם שחין נעשה מכוה טמא משום מכוה ואיזהו הראש ואיזהו הזקן מן הפרק של לחי ולמעלה זה הוא הראש. מן הפרק של לחי ולמטה זה הוא זקן. מלפניו מותח את החוט מאוזן לאוזן כל שמן החוט ולמעלה זה הוא הראש מן החוט למטה זה הוא זקן מאחריו מקיפא של פירקא ולמעלה זה הוא הראש מקיפא של פירקא ולמטה אע"פ שהוא מגדל השער הרי הוא כעור הבשר לכל דבר. מלפניו. מחוליה של גרגרת ולמעלה זה הוא זקן. מחוליה של גרגרת ולמטה אע"פ שהוא מגדל את השער הרי הוא כעור הבשר לכל דבר. אלו סימני הראש והזקן ליטמא בנגעין וליטמא בנתקין וליטמא בשחין ובמכוה ובקרחת ובגבחת ומשום תער לא יעבר ראשו אבל על הזקן אין חייב אלא על שיבולת של זקן בלבד.

פרק ה

א הלבדין והעורות והאוהלין הרי אלו מטמאין בנגעים צמר הגמלים צמר הרחלים שטרפן זה בזה ר' שמעון בן יהודה אומר הואיל וספק נגעים להקל מחצה על מחצה טהור.

ב כל הבגדים בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים אין מטמאין בנגעים והעורות והשתי והערב כיוצא בהן דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר כל הבגדים בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים אין מטמאין בנגעים. וכל הבתים בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים מטמאין בנגעים. ר' שמעון אומר בהם שלש מדות משום ר"ע כל הבגדים בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים מטמאין בנגעין. והעורות בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים אין מטמאין.

ג בגד ששתיו צבוע וערבו לבן ערבו צבוע ושתיו לבן הכל הולך אחר הערב ובכרים ובכסתות אחר השתי וזה וזה הולכין אחר הנראין. בגד ששתיו סריקון וערבו צמר ערבו סריקון ושתיו צמר אין מטמאין בנגעין.

ד הסגירו כבחצי גריס אדמדם ולסוף שבוע בא ומצאו בכגריס ירקרק וכגריס אדמדם משהסגירו בכגריס ירקרק וכגריס אדמדם ובסוף שבוע בא ומצאו בכחצי גריס ירקרק וכחצי גריס אדמדם נותן לו שבוע שני ורבי יהודה אומר יראה כתחלה. הסגירו בכגריס ירקרק וכגריס אדמדם ובסוף שבוע בא ומצאו כסלע ירקרק וכסלע אדמדם הרי זה ישרף רבי יהודה אומר יראה כתחלה.

ה הבא כולו נגע יסגיר עמד בו שבוע אחד נותן לו שבוע שני עמד בו שבועות לפטור אחר יפטור עמד בו שני שבועות או שנכנס ועשה בסוף שבוע הרי זה ישרוף את כולו נגע ובסוף שבוע פרחה הרי זה שורף כתחלה למראה שני ר' ישמעאל אומר יכבוס ויסגיר בסוף שבוע שני למראה שני קורעו וצריך לו מטלית ר' נחמיה אומר אין צריך מטלית חזר לכהיון טהור. חזר לנגע בין מראיו ובין שאינו מראיו יראה כתחליו.

ו הטולה מן הטהור במוסגר ונראה נגע בבגד מציל על המטלית. פשה מן הבגד למטלית זה וזה ישרפו נראה במטלית הראיה משרף את הבגד ומטלית תשמש עצמה בסימנין.

ז הטולה מן המוסגר בטהור ונראה בבגד שורף את המטלית. פשה מן הבגד למטלית זה וזה ישרפו. נראה במטלית בגד הראשון ישרף והמטלית תשמש את עצמה בסימנין וטעונין שריפה באחרונה.

ח שני בגדים המסוגרין שנפל מטלית וטלא על זה מטלית מזה וטלא על זה ונראה נגע באחד מהן הוא ומטליתו ישרף נראה באחד מן המטלית כולן ישרופו.

ט קיטי שיש בה פיספסין צבועין ולבנים פוסק מזה לזה ור' נחמיה אומר לעולם אין בנגעים עד שיהא בלבן שלה שלש על שלש תליצין שבפקעת מצטרפין זה עם זה ופושין מזה לזה.

י שני דפי חלוק מצטרפין זה עם זה ופושין מזה לזה א"ר נחמיה בד"א בזמן שהן על גבי קורה אבל פצען תפרן ועשאן אחד אין מצטרפין זה עם זה ואין פושין מזה לזה והמסכת הפרוסה הרי זה מצטרפת ר' שמעון אומר אם היתה מקופלת ומונחת או שהיתה רצופה בכרים מצטרפת ואם לאו אין מצטרפת.

יא שתי כל זמן שהוא עתיד לארוג גמר מלארוג אינו מטמא אלא שהוא עתיד לפצע.

יב בגד שנראה בו נגע ועשאו שתי וראה מתחלה נראה נגע בנימין הסדין טהור פשה מן הנימין לנימין הסדין טמא בסדין טהורות וכשהוא שורף את הבגד שורף את הנימין עמו.

יג וזהו כללו של דבר כל המטמא במת מטמא בנגעים וחומר בטומאת מת מטומאת נגעים שהכל מטמאה במת ואין מטמא בנגעים חבורין לטומאת מת ואין חבורין לטומאת נגעים. חומר בנגעים שהנגעים נוגעים בעצים ובאבנים ובעפר ובשתי ובערב מה שאין כן בטומאת המת.

יד בגד שנראה בו נגע בראשו אחד ובסוף השבוע נראה בתוך השני טמא משום פסיון ובעורות פושה מצד זה לצד זה רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר המת ותורמל שנראה בהן נגע מושיבן כדרכן ורואה את נגען. רבי אלעזר בן יעקב אומר הכורסין והברתסין והפימלאוש והחמולות והלבדין והסנסין והכרים והכסתות אין מטמא בנגעים עד שיראו בארוג ובמוכין. בגד המוסגר שצבעו או שמכרו לנכרי טהור רבי אלעזר ברבי שמעון אומר הרי הוא כהסגירו. בגד המוסגר שקצצו עשאו מטלית שהן פחות משלש על שלש והיה בהן אחת שיש בה שלש על שלש ונראה נגע בזו שהיא שלש טמא בלבד ור"א בר' שמעון אומר כלם ישרופו.

פרק ו

א בית המנוגע לא היה ולא עתיד להיות למה נכתב אלא לומר דרוש וקבל שכר. ר"א בר"ש אומר מקום היה בתחום עזה והיו קורין אותו חורבתא סגירתא. ר"ש בן יהודה אומר איש כפר עכו מקום היה בגליל והיו מציינין אותו שהיו אומרים אבנים מנוגעות היה בו וירושלים אינה מטמאה בנגעים אמר רבי יהודה אני לא שמעתי אלא בבית המקדש בלבד.

ב אין מודדין הימנה ולחלל עגלה ערופה ואינה נעשית עיר הנדחת. רבי נתן אומר אף אין בה משום בן סורר ומורה שנא' (דברים כג) והוציאו אותו אל זקני עירו ואל שער מקומו פרט לידוע שהוא של ישראל אין מלינין בה את המת ואין צוברין בתוכה עצמות אדם ואין משכירין בתוכה בתים ואין נותנין בתוכה מקום לגר תושב ואין מקיימין בה

קברות חוץ מקברי בית דוד וקבר חולדה הנביאה שהיו שם מימי הנביאים הראשונים. ואינה נטעת ונזרעת ונחרשת ואין מקיימין בה אילנות חוץ מגנת ורדין שהיה שם מימות הנביאים הראשונים. ואין מקיימין בה אשפתות משום טומאה ואין מוציאין הימנה זיזין וגזוזטראות לרשות הרבים מפני אהל הטומאה.

ג בית הכנסת ובית האשה ובית השותפין הרי אלו מטמאין בנגעים. בית העגיל העשוי כשובך אין מטמאין בנגעים דוגין נורגים ופנטניז אין מטמאין בנגעים בית שהוא בנוי על ארבע קורות אין מטמאין בנגעים על ארבעה עמודים מטמאים בנגעים. בית שהוא בנוי מלמטה סלע ולמעלה בנין מלמטה אבנים ומלמעלה לבנים מטמאין בנגעים. בית שבים אין מטמאין בנגעים בית מצדו אחד עובד כוכבים וצדו אחד ישראל צדו אחד בארץ וצדו אחת בחוצה לארץ אין מטמאין בנגעים. הבית שבספינה אין מטמאין בנגעים.

ד עצים כדי ליתן תחת השקוף רבי יהודה אומר כדי לעשות סנדל לאחורי השקוף. עפר כדי ליתן בין פצים לחבירו ובין אבן לחברתה וכמה הוא שיעור אבנים משוי שנים דברי רבי שמעון בן אלעזר.

ה היציע והאבוס והמגירה אין מטמאין בנגעים ואין מצטרפין עם הנגעים ואין הנגע פושה לתוכו וכשהוא נותץ את הבית אין אותו העצים והאבנים והעפר מטמאין בנגעים ומצטרפין עם הנגעים והנגע פושה לתוכן וכשהן נותצין את הבית נותצין עמו.

ו כיצד ראיית הנגע ספק יש בו כשני גריסין ספק אין בו ספק ירקרק שבירוקין ואדמדם שבאדומים היה בא אצל כהן ואמר לו בני צא ופשפש בעצמך וחוזר בך שאין הנגעים באין אלא על לשון הרע ואין הצרעת באה אלא על גסי הרוח ואין המקום דן את האדם אלא בדתן הרי הן באין על ביתו חזר בו טעון חליצה ואם לאו טעון נתיצה. הרי הן באין על בגדיו וחזר בו טעון קריעה ואם לא טעון שריפה הרי הן באין על גופו וחוזר בו חוזר ואם לאו (ויקרא יג) בדד ישב מחוץ למחנה מושבו. ר"ש בן אלעזר אומר משום רבי מאיר אף על גסות הרוח נגעין באין שכן מצינו בעזיהו.

ז היה קולף את העפר שבין אבן לחברתה ונראה לתוך הבית. רבי יוסי ברבי יהודה אומר מקרקע הבית היה נוטל את העפר שלש אצבעות שנאמר (ויקרא טו) ואת הבית יקציע מבית סביב רבי יוסי ברבי יהודה אומר משום רבי אליעזר הכיהה בשני והולך לו קלפו וטעון צפורין. בית שנראה נגע במזרחו חצצו ונראה במערבו נדון כבית אחד. חצצו ונראה במזרחו חזר ונראה במערבו נדון כשני בתים. נראה נגע בין נסר לכותל ובין יריעה לקורות אין נזקק לו. סלקו הרי הוא כקמוט שנפשט וכבית סתרים שנתגלה.

ח חומר בחליצה מבנתיצה ובנתיצה מבחליצה בחליצה אבן שבזוית בזמן שהוא חולץ חולץ את כולה בזמן שהוא נותץ [נותץ] שלו ומניח את של חבירו. בנתיצה נותץ את האבנים שיש בהן נגע ואת האבנים שאין בהן נגע ובחליצה אינו חולץ אלא אבנים שיש בהן נגע הא מפני שיש בחליצה שאין בנתיצה ויש בנתיצה שאינה בחליצה צריך לומר בחליצה נותץ וצריך לומר בנתיצה. אלו ואלו מטמאין במגע ובמשא ואין מטמאות על גבי אבן מסמא ומשתלחות חוץ לכל עיר למקום טמא ואע"פ שאין שם מקום טמא מקומן טמא. בית המוסגר שנשרו ממנו אבנים שחורות שני בתים מוסגרין שנטל אבן מזה ובנה בזה ונראה נגע באחת מהן היא טמאה בלבד ורבי אלעזר בר' שמעון אומר אבנים כמטלית.

פרק ז

א הבא כולו נגע יסגיר עמד בו שבוע אחד נותן לו שבוע שני עמד בו שני שבועות או שנכנס ופשה בתוך שבוע הרי זו חולץ את כולו נגע בסוף שבוע פרחה בכולו הרי זה חולץ בכולן אין מחייבים אותו לבנות אחר תחתיו ולא עוד אלא אפילו נראה בו נגע ברוח אחת הרי חולץ אותה הרוח ואין מחייבים אותו לבנות אחרת תחתיה אם בנאו ואח"כ נראה נגע יראה כתחלה אין הבית ניתץ אלא החוזר אחר חליצה בלבד.

ב בית הנתוץ מציל על העצים ועל האבנים ועל העפר שהביא לו משבנאו אינו מציל לא על העצים ולא על האבנים ולא על העפר שבנאו עמו רבי יהודה אומר מלבן הבנוי על גביו נותץ עמו אבניו עציו ועפריו מטמאין ר' אלעזר אומר במשהן. שריפתן מטמאים מביאה ור"ש מטהר.

ג המאהיל ידיו על האבן המנוגעת בין מלמעלה ובין מלמטה טהור ורבי שמעון מטמא. ככר תרומה לכרוך בסיב או בנייר ונתון על גבי אבן המנוגעת בין מלמעלה בין מלמטה טהור ור"ש מטמא. המכניס ידו לבית המנוגע ונגע בו מבפנים רבי מטמא ורבי אלעזר בר"ש מטהר עד שיכניסה ראשו לתוכו. וכן היה רבי יהושע בן קרחה מטהר משום רבי אלעזר בן עזריה.

ד בית המוסגר מטמא מתוכו והמוחלט מאחוריו ומתוכו וזה וזה מטהר בביאה ואבנים שיש בהן נגע מטמאות מאחוריהן.

ה בית שהוא מיסך על גבי בית המנוגע וכן אילן שהוא מיסך על גבי בית המנוגע נכנס לחיצון טהור ור' אליעזר אומר כזית ממנו מטמא בביאה כולו אין הוא מטמא בביאה. הטמא עובר תחת האילן והטהור עובר תחת האילן טהור טמא עובר תחת האילן וטהור

עובר אם עמד טמא אבן מנוגעת טהור חזרו אבנים מנוגעות תחת האילן טהור והותצו טמא שנאמר (ויקרא יג) מושבו טמא.

ו טלית טמאה שיש בה שלש על שלש ואין כזית והכניס רובה לבית טהורה טמאתו ורבי נחמיה מטהר עד שיכניס את כולה וטהורה שהכניס ממנה שלש על שלש לבית טמא נטמאה רבי נחמיה מטהר עד שיכניס את רובה וטמאה שהכניס ממנה אפילו כזית לבית טהור טמאתו.

ז המכניס ראשו ורובו לבית המנוגע טמאה. כלי חרס שהכניס אוירו לבית המנוגע טמא. הספסלין והקתדראות שהכניס רובן לבית המנוגע טמאים.

ח מי שנכנס לבית המנוגע כליו מקופלין ומונחים על כתפיו וסנדליו וטבעותיו בקומצו הוא והן טמאין מיד שאם מלובש בהן טהור עד שישהא בכדי אכילת פרס. היה עומד בפנים ופשט ידו לחוץ ונתן לו חבירו סנדלו וטבעותיו בקומצו הוא והן טמאים מיד שאם מלובש בהן טהור עד שישהא בכדי אכילת פרס. היה עומד בחוץ וסנדליו ברגליו וטבעתו באצבעו ופשטן לפנים ר' יהודה מטמא וחכמים אומרים עד שישהא בכדי אכילת פרס. אמר לו לר' יהודה בזמן שאין כל גופו טמא לא טמא את מה שעליו כדי שישהא כדי אכילת פרס אמר לו רבי יהודה מצינו שיפה כח הטמא להציל מכח הטהור להציל.

ט ישראל מקבלין טומאה ומצילין בגדים בבית המנוגע. והבהמה והעובדי כוכבים אין מקבלין טומאה ואין מצילין בגדים בבית המנוגע.

י וכמה הוא פרס חצי ככר משלש לקב ושלשה שעורין היה רבי שמעון אומר בה שתי ידות מזון שתי סעודות שאמרו חכמים בערוב רביעי נקרא חצי פרס לפסול את הגויה חציו נקרא פרס לאכול בבית המנוגע מסב ואוכלה בלפתן בבינונית של כל אדם.

יא מצורע שנכנס לבית כל הכלים ששם הרי אלו טמאין מיד אמר רבי יהודה בד"א בזמן שנכנס ברשות לא נכנס ברשות כל הכלים ששם טהורים עד שישהה כדי הדלקת הנר. נכנס לבית הכנסת עושין לו מחיצה נכנס ראשון ויוצא אחרון. כלים התלוין בכותל למעלה מעשרה טפחים טהורין דברי רבי מאיר ר' שמעון אומר למעלה אמות רבי יוסי ברבי יהודה אומר כלים הטמונין בקרקע הבית למטה משלש אצבעות טהורין. רבי יהודה אומר השידה ותיבה ומגדל שבבית המנוגע אע"פ שהן מגולין כלים שבתוכן טהורים.

יב כל המציל בצמיד פתיל שבאהל המת מציל בצמיד שבבית המנוגע. כל המציל מכוסה באהל המת מציל בצמיד פתיל בבית המנוגע. כל המציל מכוסה באהל המת מציל מכוסה בבית המנוגע ובית המנוגע כאהל המת דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר

כל המציל בצמיד פתיל באהל המת מציל מכוסה בבית המנוגע וכל המציל מכוסה באהל המת אפילו מגולה בבית המנוגע טהורה. רבי שמעון אומר כל המציל בצמיד פתיל באהל המת מציל בצמיד פתיל בבית המנוגע וכל המציל מכוסה באהל המת מציל מכוסה בבית המנוגע.

יג חומר באדם שאין בבגדים ובבגדים שאין באדם שאדם סימן טומאה לטמא מתחלה לטמא במחיה לטמא בארבע מראות זו על גבי זו וחייב בקרבן וטעון צפורין מה שאין כן בבגדים.

יד חומר בבגדים שהעומד שני שבועות בבגדים והפסיון והדחוק בבגדים טמאין והפורח בבגדים טמאין ומשתלח לכל עיר ואדם אין משתלח אלא חוץ לעיירות המוקפות חומה ואין להן טהרה מטומאתן. הלוקח בגד מן הנכרי יראה כתחלה מה שאין כן באדם.

טו חומר באדם שאין בבתים ובבתים שאין באדם שבאדם סימן טומאה לטמא כתחלה ולטמא בארבע מראות זו על גבי זו ומטמא שהעומד שלשה שבועות בבתים טמא והפסיון והדחוק בבתים טמא והפורח בבתים טמא ומשתלח חוץ לכל עיר ואדם אין משתלח חוץ לעיירות המוקפות חומה ואין להן טהרה מטומאתן. הלוקח בית מן הנכרי יראה כתחלה מה שאין כן באדם.

טז חומר בבגדים שאין בבתים ובבתים שאין בבגדים שהעומד שני שבועות בבגדים טמא והפושה בבגדים ישרף מיד ומטמא בבגדים מטמא בשתי וערב מה שאין כן בבתים. חומר בבתים שבבתים נזקקה להן שלשה שבועות ומטמא צבועין וטעונין צפורין מה שאין כן בבגדים.

פרק ח

א אין מצורע מטהר מצורע אחר אבל נשאל הוא על הטומאה ועל הטהרה של עצמו והכל כשרין לטהר את המצורע ואפילו טמא מת וכשם שמצוה לטהרן כך מצוה לטמאן. וכהן שטמא מצוה לטהר שנאמר (ויקרא יד) לטהרו או לטמאו בארץ ובחוצה לארץ.

ב אזוב הכשר לחטאת כשר למצורע הזה בו לחטאת כשר למצורע ר' אליעזר אומר עץ ארז ואזוב ושני תולעת האמור בתורה שלא נעשתה בהן מלאכה.

ג אמר רבי יהודה שבתי היתה והלכתי אצל רבי טרפון בביתו אמר לי יהודה בני תן לי סנדלי ונתתי לו הימנה מקל אמר לי בני בזו טהרתי שלשה מצורעים ולמדתי בה שבע הלכות שהן של אברית וראשה טרוף ארכה אמה ועביה אמה ברבוע כרע המטה

חלוק לאחד ושנים לארבעה מזין שנים ומשלשה ומטהרין בפני הבית ושלא בפני הבית ומטהרין בגבולין.

ד היה מביא שתי צפרים דרור ואלו הן הדרות בעיר ר"ש אומר אלו הן הקובלאות שחט את אחת מהן אל כלי חרס על מים חיים חפר וקברה לפניו אסור בהנאה טבל והזה שבע פעמים על אחת ידו של מצורע ויש אומרים על מצחו ואם הזה עליו מכל מקום יצא וכן היה מזה על השקוף של הבית מבחוץ ואם היה עליו דם מכל מקום יצא שלחה וחזרה אפילו שש וחמש פעמים מותרת באכילה וכשרה לטהר זו במצורע אחר.

ה ר' יוסי הגלילי אומר ריסי עיניו אין צריך לגלח גלח ושייר שתי שערות בתגלחתו הראשונה וחזר וגלחן בתגלחתו שניה לא עלתה אלא תגלחת ראשונה בלבד.

ו תגלחת של מצוה טבילתו והזאתו מעכבים ושאר כל מעשיו אין מעכבין בו שחיטת צפרים והזאתו ותגלחתו ביום ושאר כל מעשיו בין ביום ובין בלילה אלו באנשים ושאר כל מעשיו בין בכהנים ובין בלוים.

ז מצורע מותר בתשמיש המטה במי גמרו ואסור בימי ספרו רבי יוסי ברבי יהודה אומר אף בימי ספרו אסור ק"ו בימי גמרו. אמר רבי חייא אמרתי לפני רבי שלא היה לו יותם לעוזיה אלא בימי חלוטו אמר לו אף אני כך אמרתי.

ח שתי צפרים של מצורע שמתה אחת מהן או שברחה או שנעשת טרפה יקח זוג לשניה. שחט אחת מהן ונמצאת שניה של דרור או שנמצאת טרפה יקח זוג לשניה ושתיהם מותרות ויביא שתים בתחלה. שחטה ומתה חברתה או שנעשת טרפה שתיהן אסורות ויביא שתים בתחלה. שחטה בלא עץ ארז ואזוב ושני תולעת רבי יעקב אומר הואיל ונשחטה שלא כתקנה מותרת רבי שמעון אומר הואיל ונשחטה שלא כמצותה אסורה בהנאה.

ט מצורע טובל בלשכת המצורעים ובא ועומד בשער נקנור ר' יהודה אומר לא היה צריך טבילה שכבר טבל מבערב. אמרו לו לא מן השם הוא זה אלא כל הנכנס לעזרה דרך שער נקנור היה טובל באותה לשכת ומביא אשמו ולוגו בידו ומעמידו בשער נקנור והכהן עומד מבפנים ומצורע מבחוץ ומצורע מניח ידו תחת ידו של כבש והכהן מניח ידו על מצורע ומוליך ומביא ומעלה ומוריד וסומך שתי ידיו עליו ונכנס ושוחט בצפון.

י כל הסמיכות שבמקדש תכף לסמיכה שחיטה חוץ מזו שהיתה בשערי נקנור כל הסמיכות שבמקדש היו לצפונו של מזבח חוץ מזו שהיתה בשערי נקנור שלא יכול ליכנס בעזרה עד שיזרוק עליו מדם חטאתו ואשמו.

יא בין שהקדים חטאתו לעולתו ועולתו לחטאתו מה שעשוי עשוי הקדים עולתו לאשמו יעלו לגבי המזבח וטעונין נסכים אלא שלא עלו לבעלים לשום חובה הקדים חטאתו לאשמו תעובר צורתו ויצא לבית השרפה.

פרק ט

א אשם מצורע ששחטו שלא לשמו או שלא נתן מדמו על גבי בהונות ועלה לגבי המזבח טעון נסכים ויעלה לגבי המזבח אלא שלא עלה לבעלים לשם חובה וצריך להביא אשם אחר להכשירו.

ב שחטו חוץ לזמנו וחוץ למקומו תעובר צורתו ויצא לבית השרפה. היו שני כהנים מקבלין את דמו אחד בכלי ואחד ביד זה שקבל בכלי מקבל תחלה וזה שקבל ביד מקבל אחריו ואם שינה כשר. זה שקבל בכלי מקבל תחלה וזה שקבל ביד מקבל אחריו ומקבל בימין וזה שקבל ביד מקבל בשמאל ואם שינה פסול. זה שקבל בכלי בא וזורקו על גבי המזבח וזה שקבל ביד בא לו אצל מצורע אם שינה פסול נשפך של יד לא יתן משל כלי ושל כלי לא יתן משל יד. אם יש דם הנפש בכוס אחד יחזור ויקבל כשר. הקדים מתן בהונות זו לזו יחזור ויתן ע"ג בהונות כסדרן שיירי הדם שביד היה שופכן לאמה היה מערה מן הלוג ויוצא אצל מצורע מקום שהוא נותן את הדם שם הוא נותן את השמן שנא' (ויקרא י"ד:כ"ח) אל מקום דם האשם ואע"פ שנשתנה הדם נותן על מקומו וכשר ועד מתי מועלין עד שיתן מתנותיו ר"ש אומר עד שיזה הזאותיו הקדים מתן שמן לדם ימלאנו ויחזור ויתן מן השמן אחר מתן הדם הקדים מתן בהונות לשבע נשפך הלוג יביא לוג אחר ויתחיל כתחלה ע"ג בהונות אחר מתן שבע הקדים מתן בהונות זו לזו יחזור ויתן על גבי בהונות כסדרן.

ג שירי השמן שבלוג נאכל לזכרי כהונה ושביר נותנו על ראש המיטהר וכפר חסר הלוג עד שלא יצוק ימלאנו משיצק יביא אחר כתחלה דברי ר' יעקב ר"ש אומר אף משיצק ימלאנו ואם משהזה חזר הלוג הכל מודים שיביא אחר בתחלה. נתן מקצת המתנות בפנים ונשפך הלוג יביא אחר ויתחיל כתחלה בפנים ר' אלעזר ור' שמעון אומרים ממקום שפסק.

ד גמר את המתנות בפנים ונתן מקצת מתנות ע"ג בהונות ונשפך יביא אחר ויתחיל כתחלה ע"ג בהונות ור"א ור"ש אומרים ממקום שפסק וכולן אינן נאכלין חוץ מן האחרון שהוא נאכל ור"א בר"ש אומר כולן היו נאכלין.

ה מצורע שנתנגע וחזר ונתנגע מביא קרבן אחד על הכל הביא צפרו ונתנגע מביא קרבן על כל אחד ואחד דברי ר"א וחכ"א קרבן אחד על הכל עד שיביא אשמו הביא אשמו ונתנגע הביא אשמו ונתנגע מביא קרבן על כל אחד ואחד ר"ש אומר קרבן אחד על הכל עד שיביא חטאתו הביא חטאתו ונתנגע הביא חטאתו ונתנגע מביא קרבן על כל אחד ואחד.

ו מצורע שהביא קרבנו עני העשיר יגמור בעני עשיר והעני יגמור בעשיר הכל הולך אחר חטאת דברי ר"ש ר' יהודה אומר אחרי אשם אבל יולדת שהביאה קרבנה עניה והעשירה תגמור בעשירה שלא ממין שהיא מביאה חטאתה היא מביאה עולתה.

ז שני מצורעים שנתערבו אילותיהן זה נותן שלו לזה וזה נותן שלו לזה נתערבו פרידותיהן זה נותן שלו לזה וזה נותן שלו לזה נתערבו לוגיהן זה נותן שלו לזה וזה נותן שלו לזה ואם היזה משניהן על אחד מהן יוצא נתערבו אשמותיהן זה ישחוט לשום מה שהוא וזה ישחוט לשום מה שהוא ומזה ומיזה על שניהן נתערבו חטאותיהן זה תישחט לשום מה שהוא וזה תישחט לשום מה שהוא מתה אחת מן החטאות יביאו חטאת בשותפות ויתנה עליה ותיאכל.

ח מת אחד מן המצורעין שתיהן ימותו ויביאו שתים כתחלה נזרק דם של אחת מהן ומת אחד מן המצורעין זה שאלו אנשי אלכסנדריא את ר' יהושע ואמר להן להביא חטאת בהמה אינו יכול שאין חטאת בהמה באה <אלא> על הספק וחטאת העוף אינו יכול שעשיר שהביא קרבן עני לא יצא הא כיצד הוא עושה יכתוב נכסיו לאחר ויביא קרבן עני ונמצא העני מביא חטאת העוף אמר להן ר' יהושע עכשיו שאלתם דבר של חכמה.